

Rautavaaran kunnan liittyminen osaksi Kaikukortti-verkostoa

Hyvltk 11.09.2024 § 43

Valmistelija

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen

Kaikukortti on kortti, jolla voi saada maksuttomia pääsylippuja ulkoilu-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Kortilla voi osallistua myös maksuttomasti esimerkiksi kansalaisopistojen kursseille.

Kaikukortti-toimintaa koordinoi valtakunnallisella tasolla Kaikukeskus – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelu. Kaikukeskus on osa Kulttuuria kaikille -palvelua, jonka toiminnasta vastaa Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry. Kulttuuria kaikille -palvelu saa tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Kaikukortin tavoitteena on parantaa vähävaraisten ihmisten mahdollisuuksia osallistua harrastus- ja kulttuuripalveluihin.

Kaikukortti on käytössä noin sadalla paikkakunnalla. Korttia voi hyödyntää kaikilla Suomen Kaikukortti-alueilla. Vuonna 2023 Suomessa rekisteröitiin yhteensä 51 188 Kaikukortti-käyntiä.

Pohjois-Savossa Kaikukortti otettiin koekäyttöön 13 kunnassa 1.2.2024–31.12.2024 Pohjois-Savon kulttuuristrategian mukaisesti. Toimintaa aiotaan jatkaa myös vuonna 2025. Vuoden 2025 toiminta käynnistyy tammikuussa.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) 3 § määrittelee kunnan lakisääteiseksi tehtäväksi järjestää kulttuuritoimintaa. Lain mukaan kunnan kuuluu

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kaikukortti sopii kuntien kulttuuritoiminnasta säädetyn lain tavoitteisiin. Lisäksi Kaikukortti linkittyy myös osaksi kuntien lakisääteisiä hyvinvointisuunnitelmia ja on yhtenä indikaattorina kuntien hyvinvointi- ja terveystyötä mittaavassa TEAvisari-kyselyssä.

Kortin saaja

Kaikukortin voivat saada sosiaali- ja terveydenhuollon, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden sekä joidenkin järjestöjen asiakkaat. Kortti voidaan antaa ihmiselle, joka on vähintään 16-vuotias ja joka ei tiukan taloudellisen tilanteensa takia voi käyttää maksullisia kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksia. Kortti on henkilökohtainen.

Lisäksi Kaikukortin haltija voi hankkia maksuttomia pääsylippuja myös alle 16-vuotiaille lapsilleen tai lapsenlapsilleen silloin, kun he menevät yhdessä samaan tapahtumaan. Tämä mahdollisuus ei koske kansalaisopistojen kursseja.

Kaikukortin edut

Rautavaaralla on Suomen keskiarvoa enemmän vähävaraisia ihmisiä, eli monilla rautavaaralaisilla on rajalliset mahdollisuudet osallistua kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Kaikukortti on tervetullut lisä Rautavaaralle, sillä se mahdollistaa erilaisten palvelujen käytön monille rautavaaralaisille. Kortti lisää osallisuutta yhteiskuntaan ja parantaa ihmisten elämänlaatua. Kaikukortti lisää yli 16-vuotiaiden kuntalaisten tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Kaikukorttiin liittymisen ehdot ja kustannukset

Kunnan alueella vähintään yhden kulttuuri- ja liikuntapalveluja tarjoavan toimijan on oltava Kaikukortti-kohde. Kaikukortti-kohteet osallistuvat toimintaan vapaaehtoisesti, eikä niille korvata jaettuja ilmaislippuja. Kohteilla voi olla erilaisia rajoituksia, kuinka monta maksutonta paikkaa on tarjolla tai minkä kaikkien palvelujen piiriin Kaikukortilla pääsee.

Rautavaaran harrastajateatteri on lupautunut toimimaan kesällä 2025 Kaikukortti-kohteena, minkä lisäksi muiden alueella vaikuttavien kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden liittymistä selvitetään. Osaan Kuopion kansalaisopiston Rautavaaralla järjestettäviin kursseihin on myös mahdollista käyttää Kaikukorttia.

Kaikukortti-toimijat sitoutuvat yhteiseen arvopohjaan kaikille yhdenvertaisista kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksista.

Vastuuhenkilöt, kortinjakajat ja Kaikukortti-kohteet ovat velvollisia osallistumaan perehdytykseen Kaikukortista ennen toiminnan alkamista.

Kaikukeskus ja kuntien kulttuuritoimien kehittämishanke tukevat ilmoittautuvia kuntia kortin käyttöönotossa ja järjestävät koulutusta kuntien nimeämille yhteyshenkilöille.

Kaikukortti-toiminnan kuluja muodostuu toiminnan ylläpitokuluista sekä viestinnästä. Kaikukortin kustannukset maksetaan kuntien ja hyvinvointialueen kanssa puoliksi. Kaikukortti-toiminnan kustannukset jakaantuvat kuntien asukaslukujen mukaan. Rautavaaran kunnalle Kaikukortti tuottaisi arviolta korkeintaan 30 euron kustannukset vuonna 2025. Korttien ja esitteiden painokuluista voi syntyä lisäksi pieniä lisäkustannuksia riippuen siitä, kuinka paljon niitä tilataan.

Kaikukortin jakajat Rautavaaralla

Kaikukorttien jakajina voivat toimia esimerkiksi hyvinvointialueen toimijat, kunnalliset toimijat (etsivä nuorisotyö tai maahanmuuttajapalvelut), seurakunnan diakoniatyö tai pitkäaikaistyöttömien yhdistykset. Pohjois-Savon kuntien välillä on vaihtelua, mitkä eri tahot jakavat kortteja.

Rautavaaralla kortinjakajina voisivat alustavan kyselyn perusteella toimia kunta (hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori, etsivä nuorisotyö) sekä

Rautavaaran evankelisluterilainen seurakunta (diakoni). Myös muita kortinjakajia voi tulla vielä mukaan.

Lisätietoa: <https://kaikukortti.fi/>

Esittelijä	Vs. hyvinvoinnin palvelualuejohtaja Silja Kavilo
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää, että Rautavaaran kunta liittyy osaksi Kaikukortti-verkostoa.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti, että Rautavaaran kunta liittyy osaksi Kaikukortti-verkostoa.